

VILÁGSZERTE ROMLÓ NÖVEKEDÉSI KILÁTÁSOK

A magyar gazdaság növekedési üteme 2015. IV. negyedévben átmenetileg ismét felgyorsult, s több mint 1 százalékponttal haladta meg az EU átlagát. A régióban azonban a szlovák, a román, a lengyel, a cseh és a bolgár fejlődés így is gyorsabb volt. Éves átlagban idén a lassulás folytatódása várható, a 2014. évi 3,7% és a tavalyi 2,9% után 2016-ban 2,3% körüli dinamika valószínű. Az EU előrejelzése szerint a régió 11 országa közül a magyarnál csak a horvát, a bolgár és a szlovén növekedési ütem lesz alacsonyabb.

Az OECD február közepén a novemberi 0,3 százalékpontos csökkentés után újabb 0,3 százalékponttal, 3%-ra csökkentette a világgazdaság 2016-ban várható növekedési ütemét. A nemzetközi szervezet ezért az állami beruházások növelését és a szerkezeti reformok végrehajtását sürgeti; mindenekelőtt az eurózónában. Az OECD szerint az eurózóna gazdasága idén lassulva, alig 1,4%-kal növekszik, ami 0,3 százalékponttal alacsonyabb az Európai Bizottság két héttel korábbi előrejelzésénél. Ez nyilvánvalóan kedvezőtlen jel a magyar kivétel és általában a gazdaság számára. Ráadásul a nemzetközi politikai kockázatok továbbra is jelentősek, növekszik a kétsebességes EU létrejöttének valószínűsége. Ez főleg hosszabb távon rontaná Magyarország perspektíváját.

A magyar gazdaság idejének lassulásának fő oka azonban nem az export fékeződése, hanem a beruházások 5% körüli visszaesése lesz. Ez utóbbi oka az EU-támogatások csökkenése és az üzleti szféra alacsony beruházási hajlandósága. Ugyanakkor a fogyasztás kissé gyorsulhat, 2,5-3% körül lehet a kissé erősödő bérkiáramlás, valamint az 1 százalékpontos szja-csökkentés hatásánál kisebb (0,8% körüli) áremelkedés miatt. A kormányzat az EU-transzferek gyorsított lehívása, a lakásépítések ösztönzése és az MNB növekedéstámogató programja révén igyekszik serkenteni a növekedést. Ezekről azonban inkább csak jövőre várható érdemi hatás.

Tavaly az államháztartás pénzforgalmi hiánya az emelkedő adóbevételek ellenére a tervezettnél több mint 300 milliárd forinttal több lett, ami az EU-tól származó bevételek csúszásának következménye. Az EU által figyelt GDP-arányos hiány viszont a vártnál kedvezőbben (2% körül) alakult. Ugyanakkor az állami intézmények növekvő kifizetetlen számlái, az általuk nyújtott - például egészségügyi és oktatási szolgáltatások - vészesen romló színvonala igencsak viszonylagossá teszi ezt az eredményt. Az MNB számításai szerint a bruttó államadósság GDP-hez viszonyított aránya a 2014 végi 76,2%-ról 2015 végére 75,5%-ra csökkent. Csakhogy eközben a költségvetési tartalékokat a szokásos évközi szinthez viszonyítva a GDP mintegy 2,5%-ával, sőt az egy évvel korábbi, ugyancsak mesterségesen leszorított szinthez képest is bő 1 százalékponttal csökkentették. Vagyis e kreatív módszerek alkalmazása nélkül az államadósság aránya növekedett volna. Idén viszont mérsékelheti a „trükközési igényt” az EU által felfüggesztett kifizetések legalább egy részének megérkezése. A GKI szerint 2016-ban 2,3% körüli államháztartási hiány várható, miközben a GDP-arányos államadósság 1 százalékponttal csökkenhet.

A külső finanszírozási képesség 2015-ben kiugróan magas, a GDP 8,5-9%-a körül lehetett a folyó fizetési mérleg magas aktívuma és az EU-források rekord mértékű beáramlása következtében. 2016-ban az utóbbi csökkenése miatt kisebb aktívum várható. 2015-ben folytatódott a tőke kiáramlása, a tőkeexport mintegy 0,4 milliárd euróval haladta meg a tőkeimportot, s ebben fordulat idén sem várható.

A GKI PROGNÓZISA 2016-RA

Megnevezés		2013	2014	2015	2016 előrejelzés
1.	GDP (%)	101,9	103,7	102,9	102,3
2.	Ipari termelés (%)	101,4	107,6	107,5	105
3.	Beruházások (%)	107,2	111,2	100**	95
4.	Építési-szerelési tevékenység (%)	109,6	114,2	103,0	100
5.	Kiskereskedelmi forgalom (%)	101,9	104,1	105,6	103
6.	Kivitel változása (folyó áron, euróban, %)	101,7	103,9	107,4	106
7.	Behozatal változása (folyó áron, euróban, %)	102,0	104,3	105,6	105
8.	Külkereskedelmi egyenleg (milliárd euró)	6,6	6,3	8,1	9
9.	Folyó fizetési és tökemérleg együttes egyenlege (milliárd euró)	7,6	6,3	9,5**	7,5
10.	Euró átlagos árfolyama (forint)	296,9	308,7	309,9	320
11.	Államháztartás hiánya* (milliárd forint)	929,2	825,7	1218,6	700
12.	Bruttó átlagkereset indexe	103,4	103,0	104,2	104,7
13.	Fogyasztói árindex	101,7	99,8	99,9	100,8
14.	Fogyasztói árindex az időszak végén (előző év azonos hónap = 100)	100,4	99,3	100,9	101,6
15.	Munkanélküliségi ráta az időszak végén (%)	9,1	7,1	6,2	6

* Pénzforgalmi szemléletben, helyi önkormányzatok nélkül

** GKI becslése

A tényadatok forrása: KSH, MNB, NGM

GKI GAZDASÁGKUTATÓ ZRT.

1092 Budapest, Ráday u. 42-44.

Telefon: 06-1-318-1284

E-mail: gki@gki.hu

További információk: Vértés András, Akar László, Karsai Gábor